

“DUNYO TA'LIMI SIFATINI OSHIRISHNING ILG'OR USULLARI ILMIY JURNALI”

5-Oktyabr, 2026-yil

O'ZBEKISTONLIK EKANIMDAN FAXRLANAMAN!

*Qarshi xalqaro universiteti Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi
yo'nalishi 4- bosqich talabasi*

Nabijonova Kumushxon

Contact: +998946246004 ; Email: nabijonovkumushxon25@gmail.com

Annotatsiya: *Ushbu maqolada O'zbekistonlik ekanimdan faxrlanishimning shaxsiy va tarixiy sabablari yoritiladi. Unda Farg'ona zaminining qadimiy tarixi, buyuk allomalari, yurtimizdagi ta'lim va hayot imkoniyatlari, boshqa mamlakatlarga havas qilgan holda ham Vatan sog'inchini his qilish hamda yosh avlodning kelajakdagi mas'uliyati haqida fikr yuritiladi. Maqolada Vatanga muhabbat shunchaki faxr emas, balki uni munosib farzand sifatida rivojlantirishga intilish ekani ifodalanadi.*

“Vatanimni sevishim uchun sabab ko'p, faxrlanishim uchun esa birgina noming kifoya O'zbekiston.”

KIRISH

Nega faxrlanish kerak? Bu majburiyatmi? Men o'zimga ko'p bora shu savolni berganman: O'zbekistonlik ekanimdan nega faxrlanishim kerak? Bu mening majburiyatimmi? Axir inson qaysi yurtida tug'ilishini o'zi tanlamaydi. Men ham O'zbekistonni tanlab tug'ilmaganman. Ammo ulg'ayganim sari bir narsani tushundim: Vatanni tanlamagan bo'lsak ham, uni anglash, qadrlash va unga munosib bo'lish o'z qo'limizda. Menimcha, vatanparvarlik balandparvoz gaplarni takrorlashdan boshlanmaydi. U insonning o'z yurtiga bo'lgan shaxsiy munosabatidan boshlanadi. Men uchun O'zbekiston — xaritada hudud yoki pasportdagi yozuv emas. Bu mening bolaligim, maktab yillarim, oilam, xotiralarim, orzularim va kelajagim bilan bog'liq zamin. Shuning uchun men O'zbekistonlik ekanimdan majbur bo'lganim uchun emas, anglaganim uchun faxrlanaman.

ASOSIY QISM

Farg'ona — mening tariximning bir bo'lagi.

Men Farg'onalikman. Shuning uchun O'zbekiston tarixiga nazar tashlaganimda, avvalo o'zim tug'ilib-o'sgan zaminning tarixiga boshqacha ko'z bilan qarayman. Farg'ona vodiysi qadimdan ilm-fan, hunarmandchilik, savdo va madaniyat rivojlangan hududlardan biri bo'lgan. Qadimgi Xitoy manbalarida bu hudud Davan nomi bilan tilga olingan. Farg'ona hududidagi qadimiy shaharlar orasida Axsikent, Quva, Qo'qon va Marg'ilon kabi maskanlarning alohida tarixiy o'rni bor. Men uchun esa Farg'onaning eng katta boyligi uning tuprog'idangina emas, shu tuproqdan yetishib chiqqan insonlardan boshlanadi. VIII–IX asrlarda yashagan buyuk alloma Ahmad al-Farg'oni ana shunday faxrimizdir. U Farg'ona vodiysining Quva shahrida tug'ilgan. Astronomiya, matematika va geografiya sohalarida ijod

qilgan allomaning asarlari keyinchalik lotin tiliga tarjima qilinib, Yevropada Alfraganus nomi bilan mashhur bo'lgan. Uning ilmiy merosi Sharq chegaralaridan chiqib, jahon ilm-faniga ta'sir ko'rsatgan. Ammo Ahmad al-Farg'oniyni faqat “buyuk astronom” deb atab qo'yish menga kamlik qiladi. Uning hayoti menga ilmning qadrini, bilimning chegarasi bo'lmasligini anglatadi. U Farg'onadan chiqib, o'z bilimlari bilan dunyo ilmiy tafakkuriga hissa qo'shgan. Yana bir buyuk siymo — Burhoniddin Marg'inoniy. U Farg'ona viloyatining Rishton hududida tug'ilib, Marg'ilonda ham uzoq yillar yashagan. Uning mashhur “Al-Hidoya” asari hanafiy fiqhining eng muhim manbalaridan biriga aylangan. Asar 1178-yilda yakunlangan va asrlar davomida musulmon huquqshunosligida katta ahamiyat kasb etgan. Menga ayniqsa uning hayotidagi bir jihat qiziq: u ilmni faqat o'zi uchun egallamagan. O'z bilimni avlodlarga qoldirgan. Demak, haqiqiy buyuklik — ko'p narsani bilishda emas, bilganingni insoniyatga foyda keltiradigan merosga aylantirishda. Farg'ona tarixiga qaraganimda, shunday insonlar izini ko'raman. Shunda “Men Farg'onalikman” degan oddiy jumla men uchun ancha chuqur ma'no kasb etadi.

Men ko'rayotgan O'zbekiston

Vatan haqida gapirganda faqat o'tmishga qarab qolish ham to'g'ri emas. Men bugungi O'zbekistonni ham ko'raman. Men maktabda o'qidim. O'sha paytda darslar, imtihonlar, ustozlarning nasihatlari oddiy hayotning bir qismidek tuyulardi. Bugun esa o'sha kunlarga qarab, maktab menga faqat bilim emas, hayotga tayyorgarlik berganini tushunaman. Bugun men universitetda tahsil olyapman. Universitetga kirish, bilim olish, o'z yo'lingni izlash — bular men uchun oddiy imkoniyatdek ko'rinishi mumkin. Ammo aslida bular insonning kelajagini o'zgartirishi mumkin bo'lgan katta imkoniyatlar. O'zbekiston Konstitutsiyasida har kimning ta'lim olish huquqi kafolatlangan. Oliy ta'lim olish imkoniyati, kasb tanlash, mehnat qilish, o'z qobiliyatini namoyon etish — bular insonning kelajagini qurishiga xizmat qiladigan imkoniyatlardir. Men Vatanimni aynan shuning uchun ham qadrlayman: mening kelajagim uchun yo'l ochiq. Albatta, hamma narsa mukammal deb aytmayman. Jamiyatda muammolar bor. Rivojlantirish kerak bo'lgan sohalar ham ko'p. Lekin meningcha, Vatanga muhabbat uning kamchiliklarini ko'rmaslik emas. Aksincha, kamchiliklarini ko'rib, ularni tuzatishga hissa qo'shishni istash ham vatanparvarlikdir.

Boshqa yurtlar ko'zimni quvontirishi mumkin, ammo qalbimni...

Men boshqa davlatlarga havas qilaman. Rivojlangan shaharlar, zamonaviy texnologiyalar, yangi imkoniyatlar, boshqa xalqlarning turmush tarzi — bularning barchasi menga qiziq. Men dunyoni ko'rishni, boshqa mamlakatlardan o'rganishni xohlayman. Lekin boshqa davlatga havas qilish bilan Vatandan voz kechish o'rtasida katta farq bor. Men boshqa joylarning go'zalligini ko'rib, “Qaniydi bizda ham shunday bo'lsa”, deb o'ylashim mumkin. Ammo o'sha joylarda yurganimda, baribir o'z uyimni, o'z tilimni, o'z odamlarimni sog'inaman. Chunki havas ko'zni boshqa tomonga qaratsa, sog'inch qalbni Vatanga qaytaradi. Meningcha, biz boshqa davlatlardan o'rganishdan qo'rqmasligimiz kerak.

“DUNYO TA'LIMI SIFATINI OSHIRISHNING ILG'OR USULLARI ILMIY JURNALI”

5-Oktyabr, 2026-yil

Aksincha, dunyoning yaxshi tajribalarini o'rganib, uni o'z yurtimiz taraqqiyotiga xizmat qildirishimiz kerak. Axir Vatan rivoji uchun dunyodan uzilib qolish emas, dunyoni tanib, o'zligingni yo'qotmaslik kerak.

Faxrli Vatan — munosib farzand.

Men hali hayotimning boshidaman. Oldimda hali ko'p yo'l, ko'p tanlov va ko'p sinovlar bor.

Men kelajakda yaxshi yashashni, o'zim tanlagan sohada muvaffaqiyatga erishishni, mustaqil bo'lishni xohlayman. Lekin men uchun muvaffaqiyat faqat o'zim uchun yaxshi hayot qurish bilan cheklanmaydi. Avvalo, onam faxrlanadigan farzand bo'lishni xohlayman. Onamning orzulari amalga oshayotganini ko'rish — men uchun katta baxt. Keyin esa o'z mehnatim bilan jamiyatga foydasi tegadigan inson bo'lishni istayman. Menimcha, Vatanga xizmat qilish uchun albatta mashhur inson bo'lish shart emas. Kimdir yaxshi shifokor bo'lib xizmat qiladi, kimdir bilimli o'qituvchi bo'ladi, kimdir halol tadbirkorlik qiladi, yana kimdir ilm bilan shug'ullanadi. Muhimi — o'z ishini vijdonan bajarish. Men ham kelajakda qaysi sohada bo'lishimdan qat'i nazar, “Men o'z yurtimga nima berdim?” degan savolga javobim bo'lishini xohlayman. Farg'onalik ayollar haqida ham o'zimizcha hazil qilib qo'ymasak bo'lmaydi. O'zbekistonning ikki prezidenti — Islom Karimov va Shavkat Mirziyoyevning rafiqalari ham Farg'ona bilan bog'liq: Ziroat Mirziyoyeva Qo'qonda tug'ilgan, Tatyana Karimova esa yoshligida oilasi bilan Farg'ona viloyatiga ko'chib kelgan. Demak, Farg'ona ayollarining ham o'ziga yarasha “kuchi” bor shekilli. Bu qatorga meni ham qo'shib qo'ysak, Farg'ona ayollari safi yanada to'liq bo'lardi. Hazil bir chetda, men kelajakda o'zimdan keyin yaxshi nom qoldirishni istayman. Balki mening qiladigan ishim katta tarixiy voqea bo'lmas. Ammo bir insonning hayotini yaxshilashga, oilamga, jamiyatimga yoki Vatanimga foydam tegsa, men buni o'zim uchun katta yutuq deb bilaman.

XULOSA

Bugun “O'zbekistonlik ekanimdan faxrlanaman” deyish men uchun shunchaki chiroyli jumla emas. Bu — Farg'ona zaminida tug'ilib, Ahmad al-Farg'oniy, Burhoniddin Marg'inoniy kabi ajdodlar merosini bilganimdan keladigan faxr. Bu — maktabda o'qigan, universitetda ta'lim olayotgan, kelajagini shu yurt bilan bog'layotgan yosh sifatidagi faxrim. Bu — dunyoning boshqa mamlakatlariga havas qilsam ham, baribir o'z uyimni va Vatanimni sog'inadigan inson sifatidagi tuyg'um. Va eng muhimi, bu — “Vatanim men uchun nima qildi?” degan savoldan tashqari, “Men Vatanim uchun nima qila olaman?” degan savolni o'zimga berishimdir. Men bugun O'zbekistonlik ekanimdan faxrlanaman. Lekin ertaga shunday kun kelishini xohlayman-ki, mening Vatanim ham “mana, bu mening farzandim” deb faxrlana olsun.

“DUNYO TA’LIMI SIFATINI OSHIRISHNING ILG’OR USULLARI ILMIY JURNALI”

5-Oktyabr, 2026-yil

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. — Toshkent, 2023.
- 2.“O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi”. — Toshkent: O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi davlat ilmiy nashriyoti.
- 3.Ahmad al-Farg‘oniy. Astronomiya asoslari haqida kitob.
- 4.Abu Mansur al-Moturidiy. Kitob at-Tavhid.
- 5.UNESCO. Samarkand – Crossroad of Cultures.
- 6.O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti rasmiy veb-sayti — prezidentlar tarjimai hollari va davlatga oid materiallar.
- 7.O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi — Farg‘ona vodiysi, Axsikent, Ahmad al-Farg‘oniy va boshqa tarixiy shaxslar haqidagi maqolalar.